

1458

פרוטוקול מס' 70/ב

מליאת ועדת הכספים
מיום ב', י"ז באדר א' תשי"ז - 18.2.57
(בשעה 10.30)

תוכן דיון:

- חברי הועדה:
- י. גורי - היו"ר
  - א. אלטמן
  - י. בדר
  - א. בהיר
  - י. בן-אהרן
  - ש. דיין
  - ס. חזני
  - ז. מוזיאב
  - י. חלילי
  - י. חורדר
  - ס. קלמר
  - י. קרגמן

- מוזמנים:
- מר שרף - הממונה על הכנסות המדינה
  - ד"ר ברוש - נציג מט הכנסה
  - מר קיסרון - נציג משרד המשפטים
  - ש. בזק - מזכיר הועדה.

סדר-היום:

1. שאלות חברי הועדה;
2. המסך הדיון בחוק לתיקון יקודת מס-הכנסה.

היו"ר י. גורי:

י. בדר:
שוב עלו מחירי של מצרכים מסויימים ומרד יוקר המחיה עלה ב-4 נקודות. הייתי מבקש לקבל הסבר על מדיניות המחירים של הממשלה בשלב זה.

הופיעו ידיעות על כך שמספר מצרכים, כמו סוכר, יוחזרו לשיעור בשוק החופשי, ניוסף להקצבה, גם בענין זה עלינו לדעת מהי מדיניות הממשלה.
אני מצטרף מאוד שתכנון של הדו"ח בענין חברה האשלג הגיע אלינו דק מחוץ פרסומי העוזבות.

נחפזתמו יזיעות על דברי השרים אשכול

וטפיר בוועדה הכלכלית של מפא"י בקשר למצב הכלכלי שבו אנו נתונים. היה כדאי שהשרים הנ"ל יטמרו על כך גם בוועדה הכלכלית של הכנסת.

היו"ר י. גורני:

שר האוצר סטר הקירה על נושא זה בפני ועדה הכספית. הבירור בענין זה לא הסתיים,

וההכשר יהיה בודאי עוד השבוע.

י. בדר:

אני סאיע לקבוע הסדר שלפיו יופיע שר- האוצר בפני הוועדה לפחות פעם בשבועיים.

היו"ר י. גורני:

כדרך כלל, שר האוצר יופיע לישיבות הוועדה הסקייטות ביום ד'. אחרונה הוא לא הופיע כמה פעמים.

י. בדר:

אני מבקש לברוק כמה פעמים הופיע שר- האוצר לישיבות ועדה הכספית הסקייטות ביום ד' במשך תקופת הכנסת השלישית.

י. בן-אהרן:

אני מצטרף לשאלת חבר-הכנסת בדר בנוגע לעליית הסחירות. מדוע משרד הסטחר והמעשיה לא היה ערוך בטלוא היכולת להתיקרות שאפשר היה לצפות לה?

הופיעו יזיעות בעתונות שכאילו חברי

הוועדה לזיוק פרי הדר קשורים באינטרסים של חברות אניות זרות וזה היה אחד הטעמים לזיגוריה ביצוא הפרי. הייתי מודה מאוד אילו היינו מקבלים הסבר בענין זה.

בפרסומים שונים נאמר, כי 40% משיכונני

העולים ייבנו ברצועה המאוכלסת שבין עכו לגדרה. הענין מוזר בעיני לאור עמדת הממשלה לפיזור האוכלוסייה והקמת ייכוני באזורי הפיתוח. טיפרו לי על סקרה שהושכיה יזראליים ותיקים רצו להתיישב באילת ולא יכלו לעשות זאת בגלל חוסר זיכון.

הייתי רוצה לשמוע הסברים בענין חברת

קרגל.

תנו אלי חברים ונציגים של משקים מעמק

ביח שאן, שמטעי הבננות שלהם נפגעו מהכפור. האם יש סיכוי שמשקים אלה יקבלו פיצוי על הנזקים האלה?

כתי נדון על חוק הריבית ועל הצווים

בענין הריבית?

שמעתי כי הייתה לאוצר הצלחה בריכוז

אמצעי קופות החגטולים. מה מצב השימוש באמצעים הנרחבים של חברות הביטוח? הוטעה אומרת שלא כל האמצעים האלה פנוצלים לפעולות פיתוח, והאוצר אינו מצליח להגיע לאמצעים אלה ושהח הילכיה לאתיקים הלחי כשרים.

י. טפיר:

אני מבקש שיר האוצר יופיע בפנינו ביום רביעי, על טנת להמשיך את הדיון על המצב הכלכלי הו ייחד שבו אנו נתונים. אם הדיון יידחה לעוד שבועיים, הוא כבר לא יהיה אקטואלי.

שמעתי כי בזמן הדחק הגדול השתמשו באניות

שהיו מיועדות להובלה הדריים להובלה מלט ומצרכים אחרים, בשעה שהיו מונחים בנסלים מאוח אלפי תיבות הדריים.

אנחנו עומדים בפני כמה פגעי טבע שהם יוצאים מגדר הרגיל כמו בצורת, שרפין וכפור. הכפור השנה פגע לא רק במטעי הבנויות, כי אף גם בגידולים אחרים. הוא פגע במקומות מסויימים גם בהדרים. אני מציע לדון על יאלח בזקי הכפור הכלל.

ביחס לאילת, הגשמי לשר הפיתוח שאילתה עם דוקומנטים על מקרה יתווא לחיטום לבני: אדם וצה להקים מפעל לא גדול באילת, ואחרי וחיית של כמה חדשים קיבל הודעה שהוא אינו יכול לקבל את הרשיון לכך מאחר ש"טולל בונה" מחתד להקים שם מפעל דומה.

ש. דיין: האם משרד החקלאות יאשר מכירה מפשית אל מוצרי חקלאות, מאחר שהוצאות הייצור הולכות וגדולות, או ימשיך להקפיד על מחירי מכסמים, האם נכון שעומדים לבטל את היובסידיות למוצרים שונים?

אני יודע על שני משקים, בית יוסף וירדנה, שבפגעו מאוד מהכפור, מאחר שעיקר מחייתם על עגבניות חורף שקפאו. הם פנו למשרד החקלאות בבקשה עזרה, אך נענו בלילה בניסוק שאין כסף. אני שואל: מדוע כאשר בשנים האחרונות הכפור פגע במטעי הבנויות של דגניה, נמצא הכסף הדרוש, ואילו כאשר הכפור פגע בבית יוסף וירדנה, שהם ישובים עניים, אין הכסף הדרוש?

אנו שומעים על עליה מוגברת ואיננו שומעים על הישבות חדשה. הייתי מבקש לשמוע סקירה לאן הופנו העולים החדשים, כמה סעטיקים אותם וכמה זה עולה, ומה הן החכניות לעמיד.

ז. טוניאב: לפני חודש ימים ביקשתי מהמנהל הכללי של משרד העבודה פרטים על חלק העבודות שנמסרו בחדש האחרונים ללא מכרזים. הוא אמר כי הוא זזוק לשינוע ימים לשם הכנת החומר, עברו ארבעה שבועות והחומר טרם נחבל.

הינ"ר ז. גורני: החומר מוכן. מר עילם ביקש להופיע בענין זה בפני הועדה.

ידוע לי שמכינים את צו הריבית, ואני משער כי בשבוע הבא הוא יובא לוועדת הכספים.

א. בהיר: קראתי בעתונות כי שר הדואר טירב להופיע בפני ועדת הכספים בקשר להעלאת דמי התקנת טלפון. מאחר שהוא כבר הופיע בענין זה במליאת הכנסת.

ש. בזק: כאשר הזמנתי את שר הדואר להופיע בפני ועדת המסנה שנתמנתה לענין זה, הוא אמר לי שהוא כבר קיבל הזמנה דומה מועדת הכלכלה, ושהוא ביקש מהכנסת להחליט בפני איזו ועדה עליו להופיע.

הסמך הודיעה בדבר קניין המטען - הכנסה

טע"פ 79:

הינו"ר י. גורני:
 הודיעה על טע"פ זה כבר התנהל יעמ"ס.
 ד"ר קיסטרון הודיע בשם היועץ המשפטי,
 כי הוא אינו מעוניין שאנו נקבל את הטע"פ כמו שהוא, אבל אם הועדה רוצה
 להכניס בו שינויים, מוטב ליותר עליו בכלל. ביקשתי מד"ר קיסטרון לספור
 ליועץ המשפטי כי הועדה איננה יכולה לקבל את החמישה הזאת; אם הממשלה
 מוותרת על הנוסח הזה, שמסור על כך הודעה, אולם היא איננה יכולה להעמיד
 את ועדה החמישים במצב שהיא חייבת או לקבל את נוסח הטע"פ כמו שהוא או
 לוותר עליו לגמרי.

ד"ר קיסטרון:
 יוחחמי בענין זה עם היועץ המשפטי בדיוק
 לאחר שהטע"פ הזה נחקבל בוועדה החוקה,
 חוק ומשפט בחוק אחר, לרעתו יל היועץ המשפטי, יש לקבל את הטע"פ כפי שהוא
 כנצט; ואם לאו, ההוראות הן לרשות החייגות בשם הממשלה.

הינו"ר י. גורני:
 היחסי מבין לו הממשלה היחה רוספת לעצמה
 המייגות לאחר הצבעה הועדה, אולם קבלת
 הודעה כזאת לפני ההצבעה כעמידה חלק מחברי הועדה כמצב בלתי נוח.

ז. סוזיאב:
 אני מציע להשאיר את טע"פ 37 של הפקודה
 הקיימת.

י. בדר:
 אני ממתינה לכל מיני פשרות, אבל לא לנוסח
 המוצע של טע"פ 79, המטיל אחריות יותר
 כדי גדולה על אנשים יותר מדי רבים בענין מה עדין כמו מס-הכנסה, כי "מנהל"
 פירושו גם חבר הנהלה וישנם אנשים רבים שהם חבריה בהנהלות רבות של חברות
 מבלי לדעת על העניינים השוטפים של החברה.

ז. שרף:
 אני מבקש שהיה נוספה על-סמך לקיים
 החייעצות בענין זה עם היועץ המשפטי.
 הוחלט לדחות את ההצבעה על טע"פ 79.

הינו"ר י. גורני:
 חברי הועדה החכימו להתחשב בטיבת העדרו
 של חבר-הועדה כהיר ולהצביע מחדש על
 הטע"פים שבהצבעה קיבלו מספר שקול של קולות.

י. בדר:
 לא יוחחמתי בישיבה כאשר הצביעו על
 טע"פ 40. אם הוא נחקבל, אני מבקש
 לרשות לי החייגות - אני מציע למחוק אותו.

טע"פ 16(1) 14(1):

הצעת ח"כ ז. סוזיאב - לא נחקבלה
 הצעת ח"כ ז. סוזיאב וי, בדר - לא נחקבלה
טע"פ 16(1) 14(1), בנוסח הועדה - נחקבל.

טעג 19:

הצעה ח"כ סווייאב - לא נחקבלה
טעג 19, רבנות הרועה - נחקבל.

היו"ר י. גורני:

הוחלט לדון מחדש בשאלה ניכוי מסס בעד
בן או בת בשירות חובה של צה"ל. בענין
זה היו שתי הצעות: ח"כ ספיר הציע ניכוי של $\frac{1}{3}$
וחבר הכנסת חזני הציע ניכוי של 60 לירות לשנה.

א. באהיר:

אני מציע שהניכוי בעד ילדים בכלל יהיה עד
גיל 18 ולא עד גיל 20.

ג. בדר:

אני מציע לקבוע מעיף נפרד בקשר לניכוי
מסס בעד בן או בת בשירות חובה של צה"ל,
ושיהיה ברור כי הניינה היא לא לאיחס הילדים שמקבלים בעדם ניכוי.

היו"ר י. גורני:

קודם כל, צריך לציין שהילד מצבא אינו
כלול בסנין הילדים שמקבלים בעדם ניכוי,
ומעמד הילדים האחרים נשאר כמו שהיה.

ש. רייז:

אני מציע לחזור לשאלת הגיל המכסימלי
של הילדים שההורים מקבלים בעדם ניכוי מסס.

ההצעה לא נחקבלה

ז. שארף:

הניכוי בעד בניה בשירות חובה של צה"ל
יצרנו לאוצר המסד של כ- $\frac{1}{2}$ מיליון ל"י.

הוחלט לקבוע ניכוי בסך 60 ל"י למשפחה
עבור כל בן או בת שלה בשירות חובה
של צה"ל. בן זה לא יכלל במנין
הילדים שמקבלים בעדם ניכוי מסס
ומעמד הילדים האחרים נשאר כמו שהיה.

טעג 21-22:

ז. סווייאב:

אני מציע לבטל את המושג של "יחידה משקית"
לגבי הקיבוץ ושהחישוב ייעשה לפי מספר

המשפחות.

בהצעה זו אני רוצה למצוא פתרון להנחה
הניחוח בקיבוץ לאשה העובדת בשירותים ביחידים, הנחה שאיננה ניתנת לאשה
העובדת בשירותים הכימיים בעיר. במושב המצב שונה, העומס המוטל על
האשה במושב הוא כה רב שמגיע לה ניכוי מסס.

י. סורדר:

אני רוצה להזכיר שכבר בדו"ח הראשון של
ד"ר בלון היחה ורישה למיקונים בקביעת
שיעורי מס-ההכנסה של הקיבוצים, ואני מציע לקיים פעם דיון רציני על
הנושא הזה.

אשר להצעת חבר הכנסת סווייאב, זוהי
אימפרוביזציה, אינני רוצה להתערב במבנה החברתי של הקיבוץ. השתדלנו

לחם הקלות לאשה העובדת בחקלאות על כל צורותיה, וגם בקיבוצים ישנן נשים העובדות רק בחקלאות.

א. בהיר:

הצעה חבר הכנסת סווייאב טובה מאוד בשביל הקיבוצים הוותיקים שיש להם הרבה בנים ובנות, אולם איננה טובה ואיננה צודקת לגבי משקים צעירים שרוב חבריהם הם רווקים.

אינני מתנגד לכך שנקיים פעם דיון על

בעיה מס ההכנסה של הקיבוצים.

ב. ספיר:

איש אינו חובע שכחוצאה מהכנסה המיוחדת של הקיבוץ, יוטל על האיש החי בו מס גבוה יותר משל האיש החי במקום אחר, אולם הצורה החברתית המסויימת הזו איננה יכולה לזכות את חכריה בזכות מיוחדת לגבי חשלוח המס, אשר לישובים צעירים יישובי מפר, הצבענו ממיד המד מתן כל מיני הקלות.

אין בהצעתנו משום התערבות בחיייה הפנימיים

של הקיבוץ, כוונתה העיקרית היא ליצור אחידות בשיטת קביעת המס לגבי כל צורות החיים.

ג. ר"ר ברנש:

ההוצאה שלפיה מחלקים את מספר החברים בקיבוץ ל-2 ומחלקים את הילדים לפי "הזוגות" הישלה אך ורק לטובת מס-הכנסה ולרעה הקיבוץ, לפי הצעת ח"כ סווייאב היה עולה מכוח הניכויים בעה הילדים.

ד. ספיר:

אני מציע שמבלי לעכב את קבלת החוק חרין הודעה כנסת, בהקדם האפשרי, על הטעמים במקרה מס-הכנסה הנוגעים לענין מס ההכנסה של הקיבוצים, על יסוד חומר שיובא ע"י נציגות המחשלה, ואני מבקש שהודעה חצביע על הצעת י. אם ההצעה תקבל והיו"ר ימסור על כך מעל במת הכנסת, נדחה לפי שעה את הצעותינו בענין זה.

ה. כו-אהרן:

אני טובע שהצעה חבר הכנסת ספיר אין שייכות לחוק שאנו דנים בו. אני מתנגד שהיו"ר ימסור הודעה בענין זה, ואני מציע להצביע לגוף הצעות חבר-הכנסת סווייאב.

ו. רובין:

אני מבקש מהיו"ר לברר עם היועץ המשפטי אם לפי חקנון מותר להציע דיון על מעיף מסויים של חוק אגב סיכום ההצבעות בהצעה חוק לחיקונו.

אינני מתנגד לדיון נפרד על בעיה מס-

ההכנסה של הקיבוצים, אולם אני מתנגד שחיימסר על כך הודעה מעל במת הכנסת.

בין החיילגויות יש הצעה להגדיל את המס של החברות הגדולות, ואני מציע שהנו"א הזה יועמד לדיון יסודי בוועדה.

לדעתי, משרת כל הויכוח הזה היא להעביר

את הויכוח לפנים הלא נכונים.

היו"ר ז. גורני:

אם אודיע מעל כסה הכנסת שועדת הכספים החליטה לקיים דיון נפרד על שאלה מס-הכנסה של הקיבוצים, יחפשו הדבר כצורך ותנאים כאלו הועדה קיימת דיון על נושא והגיעה לכלל מסקנה יתמכר אינו מקין ויש צורך לקיים דיון ייחודי. לערוך איגוד כחגודת לכך ייתיה דיון על הנושא הזה ואשחדל לקיימו בזמן מסמאים.

מפיר:

לאור דבריהם שלה, נצטרך לשקול אם נגיש הצעות למיקון החוק, או לא.

רובנין:

אני עומד על הצעתי לקיים דיון על בעית מס ההכנסה של החברות הגדולות.

מפיר:

אינני יכול להתנגד לשיח דיון כזה, החברות הגדולות ביוחור הן החברות הממשלתיות. לשמור הזמה שאם יחקימו דיון על נושא יתצענו, נחזה את הצעותינו בענין זה, שלא כן לגבי חבר הכנסה רובין.

הוחלט לקיים אחרי הפגרה דיון מיוחד על הנושאים:

1. בעיה מס-ההכנסה של הקיבוצים.
2. בעיה מס-ההכנסה של החברות הגדולות.

מעיר (1) - נתקבל

הצעות ח"כ בדר למעיר 28 - לא נתקבלו.

מפיר:

אחם מהצעות ח"כ בדר היא בקשר לפיחות. נמסרה הודעה ללשנין זה אין קשר עם חוק מס הכנסה ושהמסלה חביא, בהקדם האפשרי, הצעה חוק נפרדת לענין זה. האם זה נכון, ואם כן - סחי החוק המיוחד לשנין זה יובא לכנסת, כי על יסוד ההודעה הזאת לא הבאנו הצעות לשנין זה.

ה"ר ברוש:

נכון שהיתה הודעה כזאת ונכון שבכיוונתו להביא חוק מיוחד, אינני יכול להגיד סחי החוק יובא.

מפיר:

ישנן עוד כמה שאלות שלא עוררנו ספני שהן יידונו בנפרד, אבל אם חובאנה הצעות בעניינים שלה ע"י חברי כנסת אחרים, אני שומר לעצמי זכות להצטרף אליהן.

הצעות חבר הכנסת בדר למעיר 28 - לא נתקבלו.

הצעות חבר הכנסת סנה לחוק כולו - לא נתקבלו.

היו"ר ז. גורני:

נשארה בעיה בלעדל החוטפת של 7,5% למס-הכנסה כשביל הרשויות המקומיות. הוחלט לישוע בענין זה אם שר הישנים, אך הוא חולה ואינו יכול לבוא, אני מציע שנצביע.

ג. בן-שמרון:

אני מבקש לדחות את ההצעה לכנה ימים
אינני יכול להצביע בלי החיצות עם
הברי שר הפנים,

היו"ר י. גורני:

עכדון של שר הפנים ידועה לי. לדעתו,
החוק בענין זה פח, יג לו מחשבות על
העברת חלק מהארנינה למס הכנסה - הזאלה את זה יכול לחול על שנת הכספים
הקרובה, או הבאה.

ח. רובנין:

לדעתי, לא יהיה הוגן אם נצביע בענין זה
מבלי לטח לשר הפנים להביע את דעתו.

היו"ר י. גורני:

אני מקבל על עצמי לכרר זאת עם שר הפנים.

ח. רובנין:

האם החזירו את הסכימים שגבו שלא כחוק
מאלה שאינם שייכים לשום רשות מקומית
או שהרשות המקומית אליה הם שייכים לא החליטה על כך?

ד"ר ברוש:

סי יחזנה אלינו בענין זה, אנו בצער רב
מחזירים לו.

הצעת י. בדר וז. חיו יאב למעין 40
לא נחקבלה

מעין 40, בנוסח הועדה - נחקבל.

(הישיבה נבעלה בשעה 13.45)